

Tampereen yliopiston lausunto PIRHAN palveluverkoston uudistuksesta

Tampereen yliopisto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa PIRHAN palveluverkoston uudistuksesta.

Palveluverkoston uudistaminen sisältää lukuisia merkittäviä toimenpiteitä. Yliopiston näkökulmasta on tärkeää, että hyvinvointialueen ja yliopiston läheinen ja hyvin toimiva yhteistyö jatkuu ja edelleen kehittyy.

Tavoitteeksi tulee asettaa, että PIRHA on jatkossa valtakunnallisesti tutkimus- ja koulutusmyönteisin hyvinvointialue. Sen kautta alueelle saadaan vaikuttavimpia ratkaisuja nopeimmin käyttöön sekä osaavaa työvoimaa, josta hyvinvointialueet joutuvat kilpailemaan tulevaisuudessa entistäkin kovemmin.

On tärkeää, että lääketieteen lisensiaatin ja erikoislääkärikoulutuksen sekä muiden terveydenhuollon ammattilaisten monipuolisen ja laadukkaan koulutuksen järjestämisessä menestytään myös jatkossa. Yhteistyön sateenvarjon alla toteutuvat esimerkiksi koulutusvirat ja monipuolinen kiertomahdollisuus sairaalaorganisaation eri työpisteissä koulutuksen aikana, tämä on ratkaisevan tärkeää esimerkiksi erikoistuvien lääkäreiden koulutuksessa. Yhteisenä tavoitteena on, että PIRHA saa jatkossakin alan kehittymiskykyisiä huippuasiantuntijoita työvoimakseen.

Akateemiset asiantuntijat takaavat tutkimukseen perustuvan tiedon välittymisen suoraan hoitokontaktiin ja hoidon kehittämiseen, lisäksi näin taataan tulevaisuudessa yhä tärkeämpi arviointiosaaminen diagnostiikan ja hoidon vaikuttavuudesta (= laadukasta ja tehokasta hoitoa).

Esimerkkinä hyvän yhteistyön alustasta ja ympäristöstä pidämme KYLSE-sotekeskuksen suunnittelua ja perustamista Kaupin kampuksen alueelle.

Sote-uudistus ja siihen liittyvä palveluverkoston uudistaminen vaikuttavat jokaisen suomalaisen elämään asuinpaikasta riippumatta. Ne vastaavat nykyisen sosiaali- ja terveydenhuollon haasteisiin, kuten palvelujen eriarvoisuuteen, kustannusten kasvuun, henkilöstöpulaan ja väestön ikääntymiseen.

Ihmisen hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja tulee kehittää kokonaisuutena. Sote-uudistus avaa mahdollisuuksia luoda katkeamattomia palveluketjuja ja kokonaisuuksia, jotka vastaavat ihmisten yksilöllisiin tilanteisiin ja tarpeisiin.

Moniammatillisesti toimivia palveluja tulee kehittää ja sovittaa yhteen asiakaslähtöisesti, samalla huomioiden niiden oikea-aikaisuus, vaikuttavuus ja kustannukset. Palveluverkoston uudistamiseen liittyvässä materiaalissa esitetty ”*Lajempia muutoksia*” -skenaario on välttämätön, jotta palvelut voidaan turvata riittävällä tasolla tulevaisuudessa.

Keskeistä on, että Sote-palveluverkoston uudistamisen yhteydessä uudistetaan palvelujen tuotantotapoja ja ratkaisuihin korostetaan palvelujen vaikuttavuutta. Palvelujen tuottamisessa voidaan käyttää monipuolisesti eri toimijoita, kuten julkisia, yksityisiä ja kolmannen sektorin palveluntuottajia. Palvelujen tuottajien valinnassa ja sopimuksissa tulee ottaa huomioon laatu, vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja eettisyys.

Digitaaliset ratkaisut, kuten etäpalvelut, sähköiset asiointikanavat ja aikaisempaa paremmin toimivat tietojärjestelmät toivottavasti parantavat palvelujen saatavuutta, nopeutta, turvallisuutta ja asiakaskokemusta. Samalla tulee muistaa, että digitaaliset ratkaisut eivät ole välttämättä kaikkien saatavilla. Erityisesti tulee huomioida hyvinvointialueen keskustaaajamien ulkopuolella asuvat ihmiset, vanhukset, lapset, vammaiset sekä muut heikommassa asemassa olevat. Palvelujen verkoston toimivuus edellyttää tutkitun tiedon hyödyntämistä ja osaavia työntekijöitä.

Palveluiden verkoston suunnitelma - Vaikutusten arviointi

Vaikutuksen kohde: Sidosryhmät, on lueteltu sidosryhminä Kunnat/ELY; yksityiset (sote), yhdistykset (3. sektori); muut HVA:t. Tähän voisi sidosryhmiin miettiä koulutusorganisaatioita, kun PIRHAN asiakirjoissa puhutaan mm. henkilöstöväjeestä.

Lausunnon valmistelijoina ovat toimineet:

Seppo Parkkila

Dekaani, Lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunnan dekaani,
Tampereen yliopisto

Markku Sumanen

Professori (yleislääketiede), Lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta,
Tampereen yliopisto

Katri Kaukinen

Professori (sisätautioppi), Lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta,
Tampereen yliopisto

Marja Kaunonen

Professori, terveystieteiden yksikön päällikkö, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta,
Tampereen yliopisto